

и последенъ път слушахъ слова, които и Пенчо може би, за пръвъ и последенъ път е казалъ. Тъ бѣха думи на вдъхновение, които никога не се повтарятъ... Два часа го слушахъ изуменъ, съ разширени зеници и разтворени уста“. Сѫщо В. Н. Златарски: ... „Слушателкитѣ и слушателитѣ на Пенча така се бѣха захласнали въ речта му, че бѣха готови да го слушатъ цѣла нощъ“. („Съ П. Сл. въ Русия“).

Говорѣло се, че билъ саможивъ, грубъ, недостженъ, своенравенъ, упоритъ. Въ сѫщностъ, обаче, той е билъ такъвъ само за известна категория люде. „Къмъ обикновения човѣкъ той биваше много снисходителенъ... Но, къмъ твореца много строгъ“, казва М. Бѣлчева. Сѫщото твърдятъ всички, които сѫ го познавали по-отблизу. Въ споменитѣ си за него,¹⁾ като директоръ на Нар. театъръ, К. Мутафовъ твърди, че Славейковъ съвсемъ не е билъ упоритъ, „инатъ“ — щомъ се убедѣлъ, че не е правъ, отстъпвалъ. Упоритъ билъ, когато е билъ убеденъ въ правотата на своето схващане, а когато е бивалъ предизвикванъ, гнѣвътъ му не знаелъ предѣли, — ставалъ е злъченъ, циниченъ и грубъ. Но, къмъ всички, които сѫ се доближавали къмъ него съ довѣрие, е показвалъ голѣма доброта и човѣчностъ. Съвсемъ не е билъ затворена, недостжпна, а много общителна натура, чувствувалъ е голѣма потрѣба отъ близки, на които да се довѣри изцѣло, и е умѣлъ да бѫде задушевенъ и сърдеченъ. „Инакъ се отиваше у него, пише Дора Габе²⁾. Деньть се очакваше като празникъ. А у Пенчови въ кѫщи ви-

¹⁾ „Златорогъ“, г. XIII, кн. 5 и 6.

²⁾ За Пенча Славейковъ; в. „Дем. Сговоръ“, год. I, бр. 202.